

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I
ODRŽIVOG RAZVOJA

KLASA: UP/I 612-07/20-37/200

URBROJ: 517-05-2-3-21-4

Zagreb, 15. siječnja 2021.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja temeljem članka 48. stavaka 6., 7. i 8. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19) vezano uz članak 46. stavak 1. Zakona o zaštiti prirode povodom zahtjeva trgovačkog društva „STARI RIBNJACI“ d.o.o. Oriovac, Zagrebačka 47, 35250 Oriovac, nositelja izrade Programa uzgoja divljači za državno lovište – uzgajalište divljači broj: XII/17 – „BRODSKI RIBNJACI – STARI RIBNJAK JELAS“ za vremensko razdoblje od 01. travnja 2020. do 31. ožujka 2030. godine, a podnesenog putem izrađivača Plana tvrtke Zagorje lov j.d.o.o., Zagrebačka 20, 49253 Lobar, za provedbu postupka Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Programa uzgoja divljači za državno lovište – uzgajalište divljači broj: XII/17 – „BRODSKI RIBNJACI – STARI RIBNJAK JELAS“ za vremensko razdoblje od 01. travnja 2020. do 31. ožujka 2030. godine, nakon provedenog postupka donosi

RJEŠENJE

- I. Da je za Program uzgoja divljači za državno lovište – uzgajalište divljači broj: XII/17 – „BRODSKI RIBNJACI – STARI RIBNJAK JELAS“ za vremensko razdoblje od 01. travnja 2020. do 31. ožujka 2030. godine obavezna provedba glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.
- II. U cilju zaštite i očuvanja zaštićenih područja, strogo zaštićenih divljih vrsta i ugroženih i rijetkih stanišnih tipova za koje nisu izdvojena područja ekološke mreže, izdaju se sljedeći uvjeti zaštite prirode:
 1. Kretanje s lovačkim oružjem, odnosno obavljanje lova, nije dopušteno na lokacijama gdje se posjetitelji zaštićenog područja okupljaju ili kreću u većem broju, kao ni u zoni radijusa 300 m oko navedenih lokacija. Popis navedenih lokacija zatražiti od Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području županije. Ova zabrana se ne odnosi na ovlaštene lovočuvare;
 2. Svako premještanje postojećih i/ili izgradnju novih lovnogospodarskih i lovnotehničkih objekata, odnosno njihove lokacije, materijal i sl. određivati u suradnji s nadležnom javnom ustanovom za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području županije;
 3. Na području posebnog ornitološkog rezervata „Dio ribnjaka Jelas“ kao i 200 m od granice navedenog rezervata nije dopušteno obavljanje nikakvih lovnih aktivnosti;
 4. Svako utvrđivanje brojnog stanja (prebrojavanje) dabra (*Castor fiber*) i divlje mačke (*Felis silvestris*) vršiti u suradnji s nadležnom javnom ustanovom za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području županije;

5. Omogućiti obavljanje redovnog monitoringa ptica nadležnoj javnoj ustanovi za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području županije i drugim ovlaštenim institucijama;
6. U slučaju nalaza nastambe vidre (*Lutra lutra*) nije dopušteno provoditi lovne aktivnosti u zoni radijusa 300 m oko nastambe;
7. Ukoliko na lovnogospodarskim i/ili lovnotehničkim objektima šišmiši osnuju koloniju nije dopušteno njihovo uznemiravanje;
8. U zoni radijusa 100 m oko aktivnih gnijezda strogo zaštićenih ptica grabljivica nije dopušteno provoditi lovne aktivnosti u vrijeme njihovog razmnožavanja;
9. Na području močvarnih staništa nije dopuštena upotreba olovne sačme prilikom lova;
10. Svaki pronalazak uginule ili ozlijeđene strogo zaštićene životinjske vrste odmah prijaviti Zavodu za zaštitu okoliša i prirode putem obrasca dostupnog na internetskoj poveznici <http://213.202.106.36/limesurvey/index.php/927612/lang-hr>;
11. U Obrascu za evidentiranje ugroženih i strogo zaštićenih vrsta (dostupan na internetskoj stranici www.mzoe.hr) potrebno je evidentirati opažanja i nalaze strogo zaštićenih vrsta te navedeni Obrazac jednom godišnje dostavljati Zavodu za zaštitu okoliša i prirode.

III. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

O b r a z l o ž e n j e

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja Uprava za zaštitu prirode zaprimila je 15. rujna 2020. godine od strane tvrtke Zagorje lov j.d.o.o., Zagrebačka 20, 49253 Lobar (dalje u tekstu: Zagorje lov j.d.o.o.), izrađivača Programa uzgoja divljači za državno lovište – uzgajalište divljači broj: XII/17 – „BRODSKI RIBNJACI – STARI RIBNJAK JELAS“ za vremensko razdoblje od 01. travnja 2020. do 31. ožujka 2030. godine (dalje u tekstu: Plan), zahtjev za provođenje postupka Prethodne ocjene prihvatljivosti Plana za ekološku mrežu.

U zahtjevu su sukladno članku 48. stavku 2. Zakona o zaštiti prirode dostavljeni podaci o Planu, nositelju izrade Plana te pripadajući kartografski prikazi. Uz zahtjev je u tiskanom i elektronskom obliku priložen nacrt Plana.

Po zaprimljenom zahtjevu tvrtke Zagorje lov j.d.o.o., Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja Uprava za zaštitu prirode je dopisom (KLASA: UP/I 612-07/20-37/200 URBROJ: 517-05-2-3-20-2) od 17. rujna 2020. godine zatražila mišljenje Zavoda za zaštitu okoliša i prirode o mogućnosti značajnih negativnih utjecaja Plana na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže. Traženo mišljenje zaprimljeno je 24. prosinca 2020. godine (KLASA: 612-07/20-38/1011 URBROJ: 517-20-2).

U provedbi postupka ovo Ministarstvo razmotrilo je predmetni zahtjev i priloženu dokumentaciju kao i mišljenje Zavoda za zaštitu okoliša i prirode te nakon uvida u Uredbu o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine, broj 80/19) utvrdilo je sljedeće.

Nositelj izrade Plana je trgovačko društvo „STARI RIBNJACI“ d.o.o. Oriovac, Zagrebačka 47, 35250 Oriovac.

Obuhvat Plana odnosi se na površine državnog lovišta – uzgajališta divljači broj: XII/17 – „BRODSKI RIBNJACI – STARI RIBNJAK JELAS“ površine 1.477 ha od čega je sveukupne lovne površine 1.311 ha (vodene površine). Plan se donosi za vremensko razdoblje od 01. travnja 2020. do 31. ožujka 2030. godine (10 godina).

Razlog za izradu Plana proizlazi iz Zakona o lovstvu (Narodne novine, br. 99/18, 32/19, 32/20) koji propisuje da se navedenim Zakonom uređuje gospodarenje lovištem i divljači, a gospodarenje obuhvaća uzgoj, zaštitu, lov i korištenje divljači i njezinih dijelova. Program uzgoja divljači je planski akt kojim se uređuje gospodarenje, uzgoj, zaštita, lov i korištenje divljači u uzgajalištima divljači za razdoblje od deset lovnih godina, a temelji se na brojnom stanju svih vrsta divljači koje stalno ili sezonski žive u lovištu – uzgajalištu divljači i na broju divljači koji se može uzgajati u lovištu – uzgajalištu divljači.

Prema Planu, „Prema Odluci o ustanovljenju, ovo je državno lovište – uzgajalište divljači namijenjeno uzgoju pataka divljih i liske crne, sa svrhom uzgoja, zaštite, lova i korištenja navedenih vrsta divljači. Uzgajalište je prvenstveno namijenjeno za proizvodnju i uzgoj slatkovodne ribe, no potrebno je gospodariti i sa močvaricama koje ovdje obitavaju tokom cijele godine i u sezonskim razdobljima. Treba napomenuti da osim močvarica dolaze i ostale vrste divljači, posebice dlakavi predatori. Uzgoj pernate divljači mora biti podređen uzgoju slatkovodne ribe. Uz ribnjačarstvo, lovište - uzgajalište divljači je namijenjeno prirodnom i kombiniranom uzgoju patke gluhare i crne liske u svrhu lova. Lovom, odnosno lovnim turizmom lovoovlaštenik stječe dodatni prihod, što je i svrha osnivanja uzgajališta divljači. Lov na patku gluharu i crnu lisku liske organizira se u jutarnjim i večernjim satima za vrijeme preleta, u dogovoru s rukovoditeljem ribnjaka, kako se ne bi ometala proizvodnja ribe. Za navedenu količinu proizvedene ribe potrebno je godišnje dosta žitarica (kukuruz, ječam, pšenica) koje se utroše za prehranu ribe. Uz prehranu ribe ostaje dovoljno zrnate hrane za sve ptice prisutne na ribnjacima, tako da se one uz hranu animalnog porijekla (kukci, ličinke, crvi, riblja mlad) prihranjuju i hranom biljnog porijekla. Odnosi prema biljnim, a posebno životinjskim vrstama koje su zakonom strogo zaštićene u potpunosti su u duhu lovne etike i zakona, te se te vrste posebno štite i čuvaju. Ostale vrste divljači, a to je sva ostala divljač koja u uzgajalištu obitava stalno ili povremeno, prvenstveno će se zaštićivati sukladno Zakonu o lovstvu i Zakonu o zaštiti prirode, a loviti i koristiti ovisno o brojnom stanju populacije i propisu programa uzgoja divljači, vodeći računa da se ne naruši stabilnost populacije kao i međusobni odnosi između vrsta. Namjena državnog lovišta – uzgajališta divljači broj: XII/17 – „BRODSKI RIBNJACI - STARI RIBNJAK JELAS“ je izvršavanje prava lova na površinama uglavnom šaranskih ribnjaka, uz uzgoj zdrave, otporne i normalno razvijene divljači, odnosno pataka divljih i liske crne koje cijele godine borave na ovim vodenim površinama, kao i ostalih stalnih i povremenih vrsta koje stalno ili tijekom pojedinog dijela godine borave na ovom području. Državno otvoreno lovište - uzgajalište divljači broj: XII/17 – „BRODSKI RIBNJACI - STARI RIBNJAK JELAS“ formirano je s ciljem prirodnog uzgoja patke gluhare i crne liske za lov. Osnovna djelatnost na ribnjaku biti će uzgoj slatkovodne ribe - uz nadaleko poznatog šarana, u ribnjacima se uzgaja i amur, som, linjak, štika, grgeč, tolstolobik, babuška i još neke vrste. Prirodni uzgoj podrazumijeva, prihranu, zaštitu i lov patke gluhare i liske crne. Omjer spolova neće se mijenjati, već će biti kao što je u prirodnom uzgoju (1 : 1). Namjena uzgajališta osim prirodnog uzgoja i odstrjela patke gluhare i liske crne biti će održavanje brojnog stanja ostalih životinjskih vrsta, a naročito briga o ostalim životinjskim vrstama (naročito strogo zaštićenim). Osim prirodnog načina uzgoja ovlaštenik prava ostavlja mogućnost unosa patke divlje gluhare i crne liske iz umjetnog uzgoja, odnosno kombinirani način uzgoja. Brojno stanje utvrđuje se praćenjem prilikom gniježđenja u proljeće i brojanjem parova u preletu. Cilj gospodarenja s divljači u državnom lovištu – uzgajalištu divljači broj: XII/17 – „BRODSKI RIBNJACI - STARI RIBNJAK JELAS“ je razmnožavanje zdravih populacija divljači uz prirodan i kombinirani način uzgoja u optimalnom broju te korištenje divljači za potrebe izvršitelja prava lova i lovnog turizma, uz očuvanje prirodnog odnosa između vrsta i njihovog staništa. Cilj gospodarenja odnosno uzgoj pataka divljih, liske crne i ostalih vrsta koje stalno ili povremeno obitavaju na površinama ovih uglavnom šaranskih ribnjaka, mora biti podređen uzgoju riba (šaran, som, smuđ, štika, karas srebrni, bijeli amur, bijeli glavaš), što je i osnovna

djelatnost navedenih ribnjaka. To znači da brojnost uzgajanih glavnih vrsta divljači (patke divlje gluhare, liske crne) mora biti tako određena da štete od divljači, odnosno štete na uzgoju riba budu ekonomski opravdane, odnosno gospodarski tolerantne. Prirodni uzgoj podrazumijeva prihranu, zaštitu i lov patke divlje gluhare i liske crne. Omjer spolova neće se mijenjati, nego će i dalje biti kao u prirodnom uzgoju (1 : 1). Prisutan broj parova patke divlje gluhare i liske crne koje se gnijezde, odnosno tijekom cijele godine obitava na površinama ribnjaka, utvrđuje se opažanjem u proljeće na jutarnjem i večernjem izlasku navedenih vrsta na vodene površine ili na preletu te se uspoređuje s brojem mužjaka samaca na vodi. Moguće je također prebrojavanje metodom povratnog računanja – kao kontrolna metoda, gdje se kontrolira na osnovu višegodišnjeg izvršenog odstrjela patke divlje gluhare i liske crne. Važno je istaći da su površine lovišta – uzgajališta, odnosno ribnjaka, područje na kojem stalno ili povremeno obitava i čitavi niz ostalih vrsta divljači te osobito veliki broj ostalih životinjskih vrsta, uglavnom ptica. Isto tako veliki broj ptica koristi površine uzgajališta za odmor prilikom svojih seoba. Osim planirane lovne djelatnosti, na površinama uzgajališta biti će omogućen pristup svim zainteresiranim znanstvenim institucijama radi praćenja stanja i istraživanja flore i faune, a prema njihovom eventualnom planu znanstvenih istraživanja.“

Glavne vrste divljači kojima će se Planom gospodariti su: patka divlja gluhara (*Anas platyrhynchos*) i liska crna (*Fulica atra*). Osim navedenih glavnih vrsta Planom je planirano i gospodarenje sa ostalim (sporednim) stalnim vrstama divljači: jazavac (*Meles meles*), mačka divlja (*Felis silvestris*), dabar (*Castor fiber*), lisica (*Vulpes vulpes*), čagalj (*Canis aureus*), vrana siva (*Corvus corone cornix*) i svraka (*Pica pica*) te sezonskim (selice prolaznice, selice stanarice i selice zimovalice), povremenim i prolaznim vrstama divljači: guska divlja glogovnjača (*Anser fabalis*), guska divlja lisasta (*Anser albifrons*), patka divlja gluhara (*Anas platyrhynchos*), patka divlja glavata (*Aythya ferina*), patka divlja krunasta (*Aythya fuligula*), patka divlja pupčanica (*Anas querquedula*), patka divlja kržulja (*Anas crecca*), liska crna (*Fulica atra*) i golub divlji grivnjaš (*Columba palumbus*).

Unutar obuhvata Plana od lovnotehničkih i lovnogospodarskih objekata nalazi se 20 zaklonica i 1 spremište za hranu.

Zahvati i aktivnosti planirani ovim Planom su: prebrojavanje divljači i ostalih životinjskih vrsta; prihrana divljači; održavanje postojećih i eventualna izgradnja novih lovnogospodarskih i lovnotehničkih objekata; rad lovočuvarske i ostalih službi ovlaštenika prava lova; lov divljači (pojedinačni lov); unos (ispuštanje) divljači iz umjetnog uzgoja; provedba „mjera uređivanja lovišta – uzgajališta divljači“, „mjera zaštite divljači“ i „mjera očuvanja i poboljšanja staništa te sprječavanja šteta od divljači“.

Unutar obuhvata Plana nalaze se sljedeća zaštićena područja: posebni ornitološki rezervat „Dio ribnjaka Jelas“ (u potpunosti se nalazi unutar obuhvata Plana – 132,48 ha) i značajni krajobraz „Jelas polje“ (u potpunosti obuhvaća površinu obuhvata Plana – 1.477 ha).

Unutar obuhvata Plana nalaze se sljedeća područja ekološke mreže proglašene Uredbom o ekološkoj mreži: Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001326 Jelas polje s ribnjacima i Područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000005 Jelas polje. Navedena područja se preklapaju i u potpunosti obuhvaćaju površinu obuhvata Plana.

Ciljne vrste i ciljni stanišni tipovi područja HR2001326 Jelas polje s ribnjacima su: veliki tresetar, crveni mukač, barska kornjača, širokouhi mračnjak, vidra te Amfibijska staništa *Isoeto-Nanojuncetea* 3130.

Ciljne vrste područja HR1000005 Jelas polje su: crnoprugasti trstenjak, vodomar, patka kreketaljka, siva guska, čaplja danguba, žuta čaplja, patka njorka, velika bijela čaplja, bjelobrada čigra, crna čigra, roda, crna roda, eja močvarica, eja strnjarica, crvenoglavi djetlić, sirijski djetlić, crna žuna, mala bijela čaplja, bjelovrata muharica, ždral, štekavac, čapljica voljak, rusi svračak, sivi svračak, crna lunja, patka gogoljica, veliki pozviždač, gak, bukoč, škanjac osaš, mali vranac, pršljivac, siva žuna, žličarka, blistavi ibis, crnogri gnjurac, siva

štijoka, riđa štijoka, bregunica, crvenokljuna čigra, pjegava grmuša i prutka migavica. Navedene vrste ptica su ciljane kao gnijezdeće i/ili preletničke i/ili kao zimujuće populacije, a osim njih ciljane vrste su i sljedeće vrste značajnih negnijezdećih (selidbenih) populacija ptica: patka lastarka, patka žličarka, kržulja, zviždara, divlja patka, patka pupčanica, patka kreketaljka, lisasta guska, siva guska, guska glogovnjača, glavata patka, krunata patka, patka batoglavica, crvenokljuni labud, liska, šljuka kokošica, crnorepa muljača, patka gogoljica, kokošica, crna prutka, krivokljuna prutka, crvenonoga prutka, vivak i veliki pozviždač.

Vrste koje se nalaze na popisu divljači (sukladno Zakonu o lovstvu) te se njima i gospodari temeljem Plana, a ujedno su i ciljane vrste područja ekološke mreže HR1000005 Jelas polje su: patka divlja gluhara (*Anas platyrhynchos*), glavata patka (*Aythya ferina*), krunata patka (*Aythya fuligula*), patka pupčanica (*Anas querquedula*), patka divlja kržulja (*Anas crecca*), guska glogovnjača (*Anser fabalis*), lisasta guska (*Anser albifrons*) i liska crna (*Fulica atra*).

Vrsta koja se nalazi na popisu divljači, a ujedno je i ciljane vrsta područja ekološke mreže HR1000005 Jelas polje je šljuka kokošica (*Gallinago gallinago* L.), ali se njome neće gospodariti Planom.

U Planu patka divlja gluhara svrstana je u glavne vrste sitne divljači i sezonske (prolazne) vrste divljači. Planirani broj jedinki ili matični fond koji se gnijezdi u ovom lovištu je 1.240 jedinki ili 620 parova. Za lov je planiran prirast gnjezdara, odnosno 1.240 jedinki, dok se sezonske (prolazne) jedinice patke divlje gluhare neće loviti već će se samo evidentirati njihova prisutnost i brojnost. Patka divlja gluhara smije se ispuštati iz umjetnoga uzgoja pa se može obavljati lov na jedinice patke divlje gluhare iz umjetnoga uzgoja.

Liska crna svrstana je u glavne vrste sitne divljači i sezonske (prolazne) vrste divljači. Planirani broj jedinki ili matični fond koji se gnijezdi u ovom lovištu je 100 jedinki ili 50 parova. Za lov je planiran prirast, odnosno 100 jedinki, dok se sezonske (prolazne) jedinice liske crne neće loviti već će se samo evidentirati njihova prisutnost i brojnost. Liska crna smije se ispuštati iz umjetnoga uzgoja pa se može obavljati lov na jedinice liske crne iz umjetnoga uzgoja.

Za glavatu patku, krunatu patku, patku pupčanicu, patku kržulju, gusku glogovnjaču i lisastu gusku Planom je propisano samo praćenje stanja i evidentiranje brojnosti, bez plana lova, odnosno odstrjela.

Na području obuhvata Plana evidentirane su i brojne nelovne vrste ptica koje su ujedno i ciljane vrste područja ekološke mreže HR1000005 Jelas polje. To su: vodomar (*Alcedo atthis*), patka žličarka (*Anas clypeata*), patka kreketljaka (*Anas strepera*), siva guska (*Anser anser*), čaplja danguba (*Ardea purpurea*), žuta čaplja (*Ardeola ralloides*), patka njorka (*Aythya nyroca*), velika bijela čaplja (*Casmerodius albus*), bjelobrada čigra (*Chlidonias hybrida*), roda (*Ciconia ciconia*), crna roda (*Ciconia nigra*), eja močvarica (*Circus aeruginosus*), eja strnjarica (*Circus cyaneus*), mala bijela čaplja (*Egretta garzetta*), ždral (*Grus grus*), štekavac (*Haliaeetus albicilla*), crna lunja (*Milvus migrans*), patka gogoljica (*Netta rufina*), veliki pozviždač (*Numenius arquata*), gak (*Nycticorax nycticorax*), mali vranac (*Phalacrocorax pygmaeus*), pršljivac (*Philomachus pugnax*), žličarka (*Platalea leucordia*), blistavi ibis (*Plegadis falcinellus*), crnogri gnjurac (*Podiceps nigricollis*), siva štijoka (*Porzana parva*) i prutka migavica (*Tringa glareola*). Osim navedenih, uzevši u obzir prisutna staništa, na području obuhvata Plana može se očekivati i prisutnost ostalih nelovnih ciljanih vrsta ptica područja ekološke mreže HR1000005 Jelas polje, ponajprije močvarica.

Na području obuhvata Plana evidentirane su i brojne strogo zaštićene (nelovne) vrste ptica koje nisu ciljane vrste područja ekološke mreže HR1000005 Jelas polje. To su: veliki trstenjak (*Acrocephalus arundinaceus*), dugorepa sjenica (*Aegithalos caudatus*), škanjac (*Buteo buteo*), eja livadarka (*Circus pygargus*), zelendur (*Carduelis chloris*), batokljun (*Coccothraustes coccothraustes*), veliki djetlić (*Dendrocopos major*), žuta strnadica (*Emberiza citrinella*), ždral (*Grus grus*), slavuj (*Luscinia megarhynchos*), bijeli ronac (*Mergellus albellus*), žuta pastirica (*Motacilla flava*), vuga (*Oriolus oriolus*), plavetna sjenica

(*Parus caeruleus*), velika sjenica (*Parus major*), ćubasti gnjurac (*Podiceps cristatus*), crnoglavi batić (*Saxicola torquatus*), brgljez (*Sitta europaea*), crnokapa grmuša (*Sylvia atricapilla*), grmuša pjenica (*Sylvia communis*) i palčić (*Troglodytes troglodytes*). Osim navedenih, uzevši u obzir prisutna staništa, na ovom području se može očekivati i prisutnost ostalih strogo zaštićenih vrsta ptica.

Područje obuhvata Plana i njegove neposredne okolice je važno kao gnjezdilište, zimovalistište i obitavalište značajnog broja ptičjih vrsta.

Od prisutnih staništa ističemo ugroženi i rijetki stanišni tip A.4.1. Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi (Razred *PHRAGMITO-MAGNOCARICETEA* Klika in Klika et Novák 1941). Raznolikost staništa (močvarna staništa i okolne šume) pruža mogućnost gniježđenja, zimovanja i selidbenih odmaranja brojnim vrstama ptica te predstavlja vrlo izdašan izvor hrane.

U Planu, poglavlju 3.3. Uvjeti zaštite prirode (Ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu) podpoglavlju Utjecaj zahvata i aktivnosti na područja ekološke mreže, ističe se da će se lov na divlju patku i lisku odnositi isključivo na gniježdeće populacije u visini prirasta (bez zadiranja u matični fond), odnosno neće se obavljati odstrjel negniježdećih i selidbenih jedinki navedenih vrsta. U navedenom podpoglavlju navodi se da će se pri obavljanju lova strogo paziti da ne dođe do slučajnih odstrjela ostalih vrsta pataka, glavnina lova (odstrjela) će se obavljati u rujnu, listopadu i studenom, a samo iznimno u prosincu i siječnju kada je odstrjel potreban radi sprečavanja šteta na ribnjacima, s obzirom na to da u to vrijeme osim gniježdećih populacija na ribnjacima obitavaju i preletničke te zimujuće populacije ptica. Plan ističe da će ovakav raspored obavljanja lova predstavljati svojevrsnu mjeru zaštite negniježdećih (selidbenih) populacija divlje patke i liske kao ciljnih vrsta područja ekološke mreže HR1000005 Jelas polje.

Unatoč navedenom, provedba lovnih aktivnosti, odnosno lov divlje patke gluhare i liske crne u propisanom obimu, može značajno negativno utjecati na te vrste kao ciljne vrste ptica područja ekološke mreže HR1000005 Jelas polje, ponajprije u smislu izravnih utjecaja na njihovu brojnost (mogućnost značajnih gubitaka), odnosno nemogućnost selekcije i prepoznavanja gniježdećih od negniježdećih (selidbenih) populacija kao i uznemiravanja tijekom migracija. Nadalje, lov gore istaknutih vrsta može negativno utjecati i na populacije ostalih ciljnih vrsta ptica područja ekološke mreže HR1000005 Jelas polje, te ostalih strogo zaštićenih vrsta ptica prisutnih na području obuhvata Plana, u smislu utjecaja posrednog stradavanja, kao i uznemiravanja.

Plan navodi da se lov na divlju patku gluharu i lisku crnu organizira u jutarnjim i večernjim satima, odnosno lov se provodi dočekom na večernjem i jutarnjem preletu. Prema Planu, divljač je dozvoljeno loviti lovačkim oružjem sačmenog naboja, a dopušteni promjer sačme ovisi o pojedinim vrstama divljači. Lov dočekom podrazumijeva obavljanje odstrjela pernate divljači u formacijama u kojima se uz njih vrlo često nalaze i ostale ciljne vrste te strogo zaštićene vrste ptica. Neselektivnost sačmenog streljiva uzrok je neizbježnom odstrjelu i ostalih, nelovnih ciljnih i strogo zaštićenih vrsta, a dodatni uzrok stradavanja je i vjerojatna pogrešna procjena u smislu identifikacije vrsta koje se love unutar formacija ptica. Redovitim pregledom ulova ptica močvarica tijekom istraživanja za potrebe utvrđivanja prisutnosti ptičje gripe utvrđeno je da strogo zaštićene vrste čine prosječno 16% ulova (Mikuška i sur., 2014.), a po pojedinom lovnom događaju (lovnom danu) udio strogo zaštićenih vrsta u ulovu može porasti i preko 60% (Mikuška i sur., 2014.).

Iako Direktiva o očuvanju divljih ptica (Council Directive 79/409/EEC; 2009/147/EC) dozvoljava održivi lov divljih ptica, ona također zahtijeva da aktivnost lova ne ugrožava njihovo očuvanje te da lovne aktivnosti budu u skladu s načelima mudrog korištenja i ekološki uravnotežene kontrole predmetnih vrsta ptica i da ta praksa s obzirom na populaciju tih vrsta, posebno migracijskih, bude usklađena s mjerama koje proizlaze iz članka 2. Direktive, a koje se odnose na održavanje populacija divljih ptica na razini koja odgovara posebno ekološkim,

znanstvenim i kulturološkim zahtjevima. Države članice se prema Direktivi posebno moraju pobrinuti da se vrste na koje se primjenjuje lovno zakonodavstvo ne izlovljavaju tijekom sezone podizanja mladunčadi ili različitih faza razmnožavanja. Također, kada se radi o migracijskim vrstama, države članice se posebno moraju pobrinuti da se vrste na koje se primjenjuju propisi o lovstvu ne izlovljavaju tijekom razdoblja razmnožavanja ili tijekom njihovog povratka u područja gdje podižu mlade. Sukladno dokumentu European Charter on Hunting and Biodiversity (Council of Europe 2007), održivi lov je korištenje vrsta divljači i njihovih staništa na način i dinamikom koja ne dovodi do dugoročnog pada bioraznolikosti ili ne utječe na njenu obnovu. Ovakav način lova osigurava potencijal bioraznolikosti na način da se udovolji potrebama sadašnjih i budućih generacija te osigurava održavanje lova društveno, ekonomski i kulturno prihvatljivom djelatnosti. Kontekst mudrog korištenja prilikom lova odnosi se na održivo gospodarenje na način da se osigura povoljno stanje očuvanosti populacija. Ovaj koncept je također i u skladu s definicijom održivog korištenja prema Konvenciji o biološkoj raznolikosti, koja navodi da je održivo korištenje komponenti biološke raznolikosti, na način i u obimu koji ne vodi propadanju biološke raznolikosti, način kojim se održava njen potencijal, kako bi se udovoljilo potrebama i težnjama sadašnjih i budućih naraštaja, pri čemu je potrebno napomenuti da je Direktiva o pticama jedan od pravnih instrumenata Europske unije za provedbu Konvencije.

Vežano uz moguće ugrožavanje konzervacijskih napora prema Direktivi, sukladno dokumentu Guidance document on hunting under Council Directive 79/409/EEC on the conservation of wild birds "The Birds Directive" (European Commission 2007) lovne aktivnosti ne smiju predstavljati značajnu prijetnju očuvanja lovnih, ali i ne-lovnih vrsta ptica. Uzevši u obzir navedeno, države članice prilikom odobrenja lovnih aktivnosti moraju uzeti u obzir i moguće značajne negativne utjecaje aspekta lovnih aktivnosti koje se odnose na uznemiravanje. Primjerice, patka njorka koja je nelovna i globalno ugrožena vrsta, ima kasni reproduksijski period, što ju čini veoma osjetljivom na otvaranje lovnih sezona na druge vrste u područjima u kojima gnijezdi. Također, vrste iznimno osjetljive na lovne aktivnosti su migratorne vrste. Ukoliko su izložene prekomjernim lovnim aktivnostima na svojim migracijskim rutama, to može imati značajan negativan utjecaj na njihovo očuvanje.

Sukladno presudi Europskog suda C-435/92 lovne aktivnosti mogu također dovesti do utjecaja uznemiravanja, koji može utjecati na status očuvanja pojedine vrste, neovisno o mjeri u kojoj se lovnim aktivnostima smanjuje brojnost jedinki. Sukladno ovoj presudi posljedice takvih aktivnosti posebno su ozbiljne za skupine ptica koje se tijekom sezone migracije i zimovanja okupljaju u jata i odmaraju u područjima koja su često vrlo zatvorena ili prostorno limitirana. Poremećaji uzrokovani lovom prisiljavaju ove životinje da većinu svoje energije potroše na premještanje na druga mjesta i bijeg, na štetu vremena provedenog u hranjenju i odmaranju u svrhu migracije. Ovi poremećaji imaju negativan utjecaj na razinu energije svake jedinke i stopu smrtnosti svih populacija. Učinci poremećaja uzrokovanih lovom na jedinke nelovnih vrsta posebno su značajni za one vrste čija se povratna migracija odvija ranije. U područjima u kojima se lov odvija nejednako tijekom cijele lovnih sezona, prilikom planiranja lovnih aktivnosti potrebno je uzeti u obzir potencijalni utjecaj uznemiravanja i korištenje prirodnih resursa od strane divljih vrsta ptica. Lovne aktivnosti bi trebale biti temeljene na rezultatima praćenja stanja na pojedinim područjima kako bi se osiguralo da one budu održive, bez značajnih negativnih utjecaja na ulogu pojedinih vrsta u ekosustavu te ekosustav u cjelosti. Također, sukladno presudama C-435/92 i C-38/99, i Europski sud je prepoznao važnost dvije vrste utjecaja kod zatvaranja lovnih sezona (različiti datumi zatvaranja za različite vrste), a to su rizik od zabune između različitih vrsta (koji može dovesti do odstrela vrsta na koje je sezona lova već zatvorena) i potencijalno uznemiravanje vrsta lovom na druge vrste ptica (Farmer, A.M. (2012) (Editor). Manual of European Environmental Policy. 1043pp. Routledge, London).

Nadalje, sukladno dokumentu Nature and biodiversity cases ruling of the European Court of Justice (European Commission, 2006) reproduktivni ciklus ptica i migracije podložni su varijabilnosti u ovisnosti o vremenskim okolnostima, koje posebice utječu na period u kojem započinje razmnožavanje i migracije. Prema Cramp i Simmons (Cramp, S., Simmons, K.E.L. (eds). 1977. Birds of the Western Palearctic, Volume 1. Oxford, Oxford University Press), sezona gniježdenja je definirana kao period tijekom kojeg divlje vrste ptica liježu i inkubiraju jaja i odgajaju mlade do perioda leta. No, sukladno dokumentu Key concepts of Article 7(4) of Directive 79/409/EEC (European Commission 2014) period reprodukcije ne uključuje samo period gniježdenja, već i dolazak divljih vrsta ptica na područje gniježdenja i period ovisnosti mladih ptica nakon što napuste gnijezdo. Ovisno o navedenom, pojedine vrste mogu započeti svoje migracije prema mjestima razmnožavanja relativno ranije u odnosu na prosječno vrijeme migracije. To se posebice odnosi na vrste koje redovito putuju između migracijskih i reproduksijskih područja, koja su ponekad na znatnoj udaljenosti, prelazeći brojne granice i različite zemlje, gdje također unutar jedne vrste postoje različite populacije čiji se putovi ponekad razilaze i prolaze kroz odvojena područja. Neke mlade ptice pojedine vrste mogu još uvijek biti u gnijezdu ili biti ovisne o roditeljima i nakon završetka prosječnog perioda razmnožavanja. Sukladno Direktivi o pticama, države članice moraju osigurati potpuni sustav zaštite u periodu u kojem je preživljavanje divljih vrsta pod prijetnjom. Zaštita od lovnih aktivnosti ne može biti ograničena na većinu jedinki pojedine vrste, temeljem prosječnih perioda razmnožavanja i migracija, jer u tom slučaju ne bi bila kompatibilna s ciljevima Direktive, odnosno takva zaštita se ne bi odnosila na produženi period ovisnosti mladih ptica o roditeljima te ranije migracije na područje razmnožavanja. Ovo je potvrđeno i presudama Europskog suda C-157/89 i C-38/99. Završetak lovnih aktivnosti migratornih vrsta ptica mora biti osigurati potpunu zaštitu svih vrsta tijekom perioda migracija pred razmnožavanje. Stoga, ukoliko ne postoji potpuna zaštita od lovnih aktivnosti određenog postotka populacije vrste, takve loвне aktivnosti nisu u skladu s ciljevima Direktive o pticama.

Slijedom ranije navedenog, analizom mogućih utjecaja provedbe Plana na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, utvrđeno je da obzirom na način gospodarenja lovištem - uzgajalištem divljači, odnosno na obilježja zahvata i aktivnosti planiranih Planom, da se prethodnom ocjenom ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata i aktivnosti planiranih Planom na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže i da je potrebno provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti Plana za ekološku mrežu (u daljnjem tekstu: Glavna ocjena) te je stoga riješeno kao u izreci.

Glavna ocjena treba naročito sagledati moguće značajne negativne utjecaje planiranih zahvata i aktivnosti na populacije svih (lovnih i nelovnih) ciljnih vrsta ptica područja ekološke mreže HR1000005 Jelas polje, ovisno o njihovoj ekologiji i populacijskim značajkama na području rasprostranjenosti unutar obuhvata Plana. Obzirom na to da se lovna sezona glavnih vrsta divljači (divlja patka gluhara i liska crna) poklapa s razdobljem u kojem na ovom području obitavaju značajne negniježdeće (selidbene) populacije navedenih vrsta koje u tom svojstvu predstavljaju ciljne vrste područja ekološke mreže HR1000005 Jelas polje, u Glavnoj ocjeni je nužno na primjereni način analizirati moguće značajne negativne utjecaje i slijedom toga predložiti mjere ublažavanja, uzevši u obzir dosadašnju brojnost, dosadašnji odstrjel i prirodnu smrtnost selidbenih populacija divlje patke gluhare i liske crne na ovom području, kao i procjenu na koliki udio negniježdeće (selidbene) populacije navedenih vrsta lov utječe.

Kako bi se u Glavnoj ocjeni mogla procijeniti značajnost utjecaja planiranih lovnih aktivnosti na ciljne vrste, posebice značajne negniježdeće (selidbene) populacije ciljnih vrsta divlja patka gluhara i liska crna, potrebno je analizirati postojeće podatke s naglaskom na period tijekom kojeg su na području obuhvata Plana, uz gniježdeće populacije divlje patke gluhare i liske crne za koje je Planom planiran odstrjel, prisutne i negniježdeće (selidbene) populacije divlje patke gluhare i liske crne te sukladno tome utvrditi predstavlja li planirani odstrjel

značajan negativan utjecaj u odnosu na ciljeve očuvanja za ove vrste. U nedostatku postojećih podataka, odnosno u cilju što boljih podataka može se napraviti i terensko istraživanje kojim će se utvrditi gore navedeno (istraživanje se provodi uz prisustvo ornitologa i u vremenskom periodu tijekom kojeg su na području obuhvata Plana uz gnijezdeće populacije prisutne i negnijezdeće (selidbene) populacije). Navedeno je nužno kako bi se jasno razlikovala brojnost gnijezdećih populacija i negnijezdećih (selidbenih) populacija ovih vrsta te primjereno sagledali utjecaji planiranih lovnih aktivnosti. Temeljem provedene analize gnijezdećih, zimujućih i preletničkih, odnosno značajnih negnijezdećih (selidbenih) populacija ciljnih vrsta ptica područja ekološke mreže HR1000005 Jelas polje (s naglaskom na divlju patku gluharu i lisku crnu) potrebno je dati prijedloge primjerenih mjera ublažavanja (ukoliko one postoje) te programa praćenja stanja.

Osim izravnih utjecaja lova (ranjavanje/usmrćivanje ciljnih vrsta i posredno stradavanje ostalih (nelovnih) ciljnih vrsta) na pojedine ciljne vrste ptica područja ekološke mreže HR1000005 Jelas polje, njihovo stanje populacija i kritične periode (razmnožavanje, migracije), Glavna ocjena pri procjeni utjecaja treba uzeti u obzir i neizravne utjecaje lova kao što su promjene u ponašanju vrsta, promjene u lokalnoj i regionalnoj rasprostranjenosti populacija, nepovoljni utjecaji na stanje organizma, preživljavanje i reprodukciju, raskidi parova i/ili društvenih zajednica, trovanje olovom i dr.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarstvo otpadom očitovale se dopisom (KLASA: 351-03/18-04/487 URBROJ: 517-06-2-1-2-18-2) od 7. svibnja 2018. godine da sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, broj 80/2013, 153/2013, 78/2015, 12/2018) lovstvo nije područje za koje se obvezno provode postupci strateške procjene i ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš.

Člankom 46. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode propisano je da Ministarstvo provodi prethodnu ocjenu i glavnu ocjenu za strategije, planove i programe koji se pripremaju i/ili donose na državnoj i područnoj (regionalnoj) razini, kao i za one koji se pripremaju i/ili donose na državnoj i područnoj (regionalnoj) razini, a za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza strateške procjene ili ocjene o potrebi strateške procjene.

Članak 48. stavak 6. Zakona o zaštiti prirode propisuje da ako Ministarstvo ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja strategije, plana ili programa na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje da je obvezna provedba Glavne ocjene.

Članak 48. stavak 7. Zakona o zaštiti prirode propisuje da rješenje iz stavaka 5. i 6. navedenog članka sadrži podatke o strategiji, planu ili programu, podatke o ekološkoj mreži, obrazloženje razloga na temelju kojih je isključena mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže ili obrazloženje razloga na temelju kojih je utvrđena obveza provedbe Glavne ocjene.

Članak 48. stavak 8. Zakona o zaštiti prirode propisuje da rješenje iz stavaka 5. i 6. navedenog članka sadrži i uvjete zaštite prirode ako se radi o strategiji, planu ili programu u čijem se obuhvatu nalaze zaštićena područja, strogo zaštićene divlje vrste i/ili ugroženi i rijetki stanišni tipovi za koje nisu izdvojena područja ekološke mreže.

U skladu s člankom 51. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje objavljuje se na mrežnoj stranici Ministarstva.

Temeljem Uredbe o tarifi upravnih pristojbi (Narodne novine, br. 8/17, 37/17, 129/17, 18/19, 97/19, 128/19) upravna pristojba na ovo Rješenje je naplaćena.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Ovo je Rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog Rješenja.

Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

VIŠI SAVJETNIK - SPECIJALIST

Stjepan Gospočić

Dostaviti:

1. „STARI RIBNJACI“ d.o.o. Oriovac, Zagrebačka 47, 35 250 Oriovac
2. Zagorje lov j.d.o.o., Zagrebačka 20, 49 253 Lohor
3. U spis predmeta